

ԱՐՑՈՒՆՔ ԵՒ ԱՐԻՒՆ

Արծիւն հեռուն,
 Կը սուգուի ծոցն երկինքներուն,
 Խորն անտառին՝
 Կը հալածէ որսորդն իր որս,
 Հնձուորն արտին մէջն է դիզեր
 Խուրձերն ոսկի ցօրէններուն,
 Ծառերուն սակ, մանեակ մանեակ,
 Հազար սուսակ ու կարկեհան:

Մարդն ու բնութիւն,
 Ծովուն մէջէն արեւներուն,
 Կը հանդերձեն հացն ու գինին,
 Երակներէն ու արգանդէն
 Ծառին, հողին:

Ժամանակն ալ, անցեալ, ներկայ,
 Ալիք ալիք լեցուիլ կ'երթայ
 Ապագայի գետին մէջ խոր,
 Յաւերժական նորաստեղծման,
 Ուժի, լոյսի նոր ժայթերով:

Եւ օրերու բաժակներէն,
 Մենք կը խմենք գինին կարմիր
 Մեր վիշերուն,
 Մեծ եւ ազնիւ հոգիներու
 Ծորած արիւնն:
 Մինչ մերձակայ աւսարակէն,
 Ժամացոյցի զարկերն հաս հաս,
 Կը յուղարկեն դիակն օրուան:

Ու մարդն անգօր,
 Լեցուն մանուկ պատրանքներով,
 Դեռ կը մնայ անգէտ կեանքի
 Խորհուրդներուն հըրաւալի:
 Ինչ որ կ'ըսեն մեր խեղճ երթներ,
 Կը նըմանին
 Տերեւներուն վըրայ ինկած
 Հովի ձայնին.
 Իսկ մեր իղձերն ու երազներն՝

Շուրեր անգայս,
Որոնց ներևու կը պատկի միտ
Ըստներն մահուան :

Ամէն խորհուրդ եւ ամէն ձայն,
Հովիւն ինկած ճիչեր սրտում,
Անապատին մէջ արձակուած
Մարգարէի խօսքն անարդիւն,
Արդարութիւն, բարիք, սէր, զուրթ,
Վարդեր մեռած,
Պարսէզին մէջ արհայական :

Սակայն կեանքի
Հանդէսին մէջն այս սրտաձայն,
Մեր իղձերուն, երազներու դիտուն գէմ
Գրբե եւ Դուն խորն մեր հոգւոյն,
Ըստեղծումի եւ շինութեան
Բընագոյն հրգօր,
Մեր վիտերէն ու վերհերէն,
Հանցե՞րձեղու,
Անգին ծաղիկն իմաստութեան :

Շինողներ են մարդերն արի,
Քանդողներուն դէմ անարի,
Կառուցողներ արդարութեան
Մեծ սաճարին,
Ազատելու գերութենէն Բաբելոնի,
Մարդերն ամէն,
Իրենց ցաւէն ու մեղքերէն,
Ու կանգնելու,
Տանարն աղուոր մեր իղձերուն,
Երազներուն անեամանդաղ,
Ձեռներով սուրբ, քարերով նոր :

Ահա նորէն,
Երկրագունդի չորս ծագերէն,
Տառապանքի ճամբաներէն,
Կուգան մարդեր,
Նորաստեղծման երազներով,
Կերելու վաղն այս աշխարհին,
Քաղցր ու խաղաղ,
Եւ գրելու պատմութիւնն նոր,
Իրենց արեան կայլակներով :

Կուգան անոնք, յօժարակամ,
 Խարոյկելու մարմինն իրենց,
 Մութերուն դէմ մեր օրերուն,
 Ռպէպի միտ յորդին առաս,
 Մեր հողերէն,
 Լոյս ու բարիք, խաղաղութիւն,
 Խրեփներուն եւ սիրտուն,
 Ռպէպի վազն իժիէ օրուան
 Մեր նորածագ:

Վ.ՏԱՐԱՆԴԻ

ԵՐԱՅ ԶԷ՝ ՄԻՔԷ

Կը յիշեմ, պրզսիկ մանուկ էի ես,
 Արեւն կուգայի բըռնած մօրքս փեւն.
 Արեւն էր թառած կասարին՝ լեռան,
 Աւխարին ընդարձակ սահար մը կարծես,
 Առնոսն ալ ըլլար՝ սահարին խորանն,
 Գեթը աղմուկով կ'երգէր շարական,
 Ծառերն իրիկուայ աղօթին կեցած,
 Երկիրն ու երկինքն այնպէ՛ս մօտեցած ...
 Մօրքս հարցոյցի.
 «Մարէ, աւխարհը երազ չէ՞ միթէ».
 Նայելով ինձի,
 Պատասխան չըսաւ մայրքս զարմացած.
 «Աղօ՞թք թէ երազ, է՞ս մարդ չը գիտէ»:

Ու սարիները եկան ու անցան,
 Իրարմէ երկինքն՝ երկիրն հեռացան.
 Մանուկը արդէն կը ծերանայ ա՛լ,
 Բայց զանգերն երբոր կանչեն աղօթի,
 Արեւն երբ թառի լեռան կասարին,
 Ու թուփերն երբոր լուռ չոփեն ծունկի,
 Աւխարհը նորէն կը դառնայ սահար,
 Երկինքը կարծես նորէն կ'իջնէ վար.
 Ու ես հարց կուտամ ինձի այս անգամ.
 «Մեր այս աւխարհը երազ չէ՞ միթէ».
 Նորէն կը լքեմ մօրքս պատասխանն,
 «Աղօ՞թք թէ երազ, է՞ս մարդ չը գիտէ»:

Մ. ՄԱՆՈՒԿԵԱՆ